

ΕΥΓΚΡΙΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ [Του Κάλωαν Μιδάκου] ΤΑ ΑΛΟΓΑ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΛΓΗ

Ο άγονόμος χένισε τη χροιά καίτη του «Μισκόρο», έπειτα έβοήθησε τη μαύρη σαν την πίσσα άλογόγερα του «Τουντρέ», κι' έδωσε ύστερα σε πλιζούδες τις χαιτες των άλλων δύο άλογων του.

Τα τέσσερα έβριζαν ζώατες και καταλαβαίνουν γιατί τα στολίζουν. Τούς κρεθούν κουνουνάκια στα τραβήχια λουριά τους, όπως έκαναν τον περιωμένο χρονο, την ίδια έποχη, όταν έφεραν στο σπίτι την όμορφη χήρα Κλάρη Βέρ, τη μελωνού. Αναστράζονταν πίσω το κεφάλι τους, περιφάνια και κιαριφάνοι, λές κι' είναι τ' άλογα του ά λ ι ο π ά ν — το εικοστή του κοριτσάτου.

Μά τι έχει να κάνει; Και του Παλιανού άλογα να ήταν, και με ροδόφυλλα να τα τίγγαν, και μέσα σε χρυσό παχνί να τρώγανε και μ' άγίαμα να τα ποτιζόν, το παριότι του Γούζου, μέσα σε γούνα άσημένια, δεν ήταν καλύτερο καλότιχα παρα τώρα που είναι στα χέρια του Γιάννη Γέλγη.

Αυτός τα έχει αναθερμάνει και τα τέσσερα. Έρεγάλλωσαν στα μάτια του άποιστο, αυτός κι άφρόντισε, αυτός τα χένισε με άγίαμα και έννοια. Έπλενε τη βούλη και την περνούσε άπ' την χριστή πριν τους, τη δώρα. Έποστρέψε το σανό το σκέπαζε τον χειμώνα με χασοδές, και το καλοκαίρι τα έπήγγινε στο πέριμα του ποταμού, και, άμα έγιναν πουλάρια, τα φίλησε η Νού!..

Δεν τα φίλεη πεύθως, άρ' όπου μία νέα γυναίκα βρίζεται στο σπίτι — ή παλιή του φιλενάδα — την οποία αγαπάει δίπλα άπ' την ήμερα που αυτή μεταδόθηκε και με κάποιον άλλο. Δεν τ' αγαλιούζει πειά τ' άλογα του ό Γέλγη, μα γι' αυτά ζή. Δεν θα τ' άλλαζε ούτε με τα δεκάτη ήλιοπορφέα του Κζολάτ και του Μποντόν.

Έπί τέλος, πουθενά δεν υπάχχουν έτσι όμοια άλογα κι' άμα πετούν αυτά και σάβζουν με τα τέσσερα το Κζολάτ και το Μποντόν, το χωριό ολόκληρο τρέχει να τα δή και ή Βελμάδες κινιούζουν άπ' τη ζήλεια.

Άφου λοιπόν ό Γιάννης, Γέλγη έπλεξε όμορφα — όμορφα τις χαιτες των περιωμένων άλογων του, τους έβαλε τα χήμουρα και τα έξεψε. Ένα λουρι έχε δεδή κόμπο τόσο σφιχτά που δεν μπορούσε να το λύση. Τα τέσσερα βαρβάρτα άνια έφεροκοποούσαν με τα λεπτά των πόδια και άνεμίζαν τές οσές των.

Η θύρα του σταύλου ήταν άνοιχτή. Μία νέα γυναίκα με ροδοκόκκινα μαγουλά φάναγε να περνώ. Ό Γιάννης Γέλγη ήταν πίσω από τ' άλογα, παλουούτας μαζί τους, και δεν τόν ελδε. Μά ούτε ό Γιάννης την πήρε χαμπάρι. Μόνο σε λίγο τούτοσε τ' αυτιά του, όταν άκουσε άπ' έξω στο δρόμο, ψιθυράματα και λόγια κοιμένα. Ήταν ή φωνή της κι' έλεγε:

— Πές του πως θα παω κι' έγω στον γάμο τώρα σε λίγο... Δεν ξέρω άκόμα τι μπορεί να συμβή!..

Ναι, ναί, ήταν ή φωνή της Κλάρης, την άκουσε καλά. Και οτά λόγια που ελεε αυή άποκρίθηκε με άλλη φωνή, παρανοιάριχη, συνοδευομένη από ξεροβόζήματα. Και πάλι ή Κλάρη μίλησε ύστερα κι' ελεε αυτά τα λόγια:

— Θάχω δυό τριαντάφυλλα πάνω στο στήθος μου! Πές του να στέκεται εκεί... στους φιλενάδες!..

Ό Γιάννης άφησε και τού ξεφγγαν άπ' τα χέρια τα γέμια του «Φαρό». Οί χαλιβάδες και τά σιδεράκια του γεμιού έπεσαν με δυνατή κλαγγή χάμο στη γη, μα εκείνη δεν άκουσε... δεν τό έπρόσεξε. Συνέχισε τη κροφοκοιμένα της και ξανάσε:

— Άν άρρησι να πέση άπ' τα χέρια μου το κόκκινο τριαντάφυλλο να μείνη άν οίξω το άσπρο άνθή!..

Ό Γέλγης ελεε κι' έπίπε να χαινώση το νέταρτο άλογο. Ελεε φροσκομένη την καρδιά, τα χέρια του ποδίαζαν, τα έκανε όσα άνάποδα. Το όμα του έβρασε!..

Όσοι έτοι ήταν; Την ελεε συγχρήσι, την άγατούσε άκόμα, την άγατούσε με πάθος, παρ' όλες της τις άπισίες, κι' αυή, αυή έπυκολοούσε τη δουλειά της, πάντα παραστραμμένη κι' άπιστη;... Έτράψε μ' όργη τα δόντια του που πηγε να τα σάσει. Κι' έπειτα σαν να ήσυχασε, σαν να κατίπτε την όργη του, σαν να την έκρυψε βαθιά στην καρδιά του, έσυρε τ' άλογα κιαστρωμένα και αμορφωμένα στην ποστέρια. Ελεε τότε την Κλάρη να ξεροβοδίζη να γαρά ζωομένη.

— Ποια εν' αυή ή μπαριόγερα του διαβόλου; τή ρώτησε ό άλγης, σχεδόν άστευτομένος.

— Η Βόνχη, που κάθεται στον δρόμο της, έκκληριάς.
— Και τι γουάει στο σπίτι μας αυή ή γαρά μάγισσα;
— Ζητούσε λίγο προσόμιο ή καίμηνι.
— Χι! Η ενύναμα της ζωομένη φοιά;... Άς εινε όιο,...

Όρεξε γογγόνα να νυθθή. Φεύγομε στη στιγμή.
Ελεσαν ταβήζει κι' όλα το έλαφο όματι από το άμαξοστάσιο. Ήταν στην αυή, άλειμένο με ταχό άλειμάκι το διλοζεούγαρο

των άλόγων ήταν έτοιμο σε λίγο, λεπτό. Άνέβηκαν.
Ό Γιάννης έδοκασε το καριότι του έπίνω στα τέσσερα ζωορά ζώα του που βήξαν άπ' την αυή φροσκοιόντας μ' όρθάνοιχα τα ρουθούνια. Ό Γιάννης τα κιαριόνα. Βλέπει τα καλοκαιριόμα κιαριόνα του; που κριατούσαν όρθα κι' όπερριάναν, βλέπει τους μπρούζιγους χαλιβάδες που τρέφουν και λιποκοκοπουν στα χήμουρα έπίνω, βλέπει τις πέτσινες φούτες που άνεμίζουν γάμο στα έπικιαμπια πλευρά τους, βλέπει τα άσπαλένια πέταλα των που άφαιρέζι ζητούν να κήρουν το χρώμα στα νύχια των από κάτω, τα κιντάει κι' ή καρδιά του πλημμυρίζει από γάο.

Μά ξεφανη έστρεψε τη μάτια του από τα άλογα του στο έμμορφο και ροδοκόκινο πρόσωπο της γυναίκας του. Άντίκρυσε τα τριαντάφυλλα, ένα άσπρο και τ' άλλο κόκκινο, που ήταν κροφομένα έπίνω στο στήθος της το άλαστράνο... και θυμήθηκε τα λόγια της, στη γοφή. Ελεε πει:

— Θάχω, πές του, δυό τριαντάφυλλα πάνω στο στήθος μου κι' άν...!

Έτσι δεν ελεε πει; Ό Γιάννης Γέλγης έμαστίγωσε τον άερα. Τα τέσσερα άλογα πήλαν δρόμο. Η έμμορφη γυναίκα έκανε ούπρέλλα με τ' άσπρα της χέρια στα δολερά ματια της κι' έκτύπιαζε λιγομένη τα χοριάρια:

— Δεν το πιστεύει, Γιάννη, πως θα μ' έπινοσε μαζί σου ξέρω πως δεν το κάνει γάμ να γενιήρης;... ή κακοκόκκινα δεν με παρήσε άκόμα... και ύστερα...!

Η Κλάρη Βέρ έπεριμενε από τον άνδρα της να κάνει κιαριόνα παρατηρήσει στα λόγια της; άλλί αυτός ελεγε άλλό το νου του. Έκτύπιαζε κι' αυτός ταγυόμο στα λαβάρια που φινιόντουσαν σι να έφραγγαν, τα πλυνηριότα του ληνιότου που έλαμπαν με τα περιωμένα νερά τους, σάν ματσια περιπαιχτιά, τους μακρινούς κρημιούς — νεκροεφρέβια που έδρασαν!

Η Κλάρη ξανάσε:
— Ελεα κι' έγω με τον νου μου πως, άφου ήθελες να πιά; στο πανηγύρι, θα πήγαίνες και εθέσιαν ύστερα άπ' τον γαμο τον Κζολάο...!

Ό Γέλγης δεν άπάντησε τίπονα κι' αυή τη φοιά. Καταλάβινε τα δολερά της λόγια. Τόν φάρασε. Η καρδιά του σπυρόυανε. Ποσο τόν έκανε να πονη αυή ή γυναίκα!

Η Κλάρη θύμωσε για τη βουβαμάρα του και τού φώνησε:

— Αί! καλέ, τι όπερριάνω που είσαι! Δεν καταδέχεσαι να μίληρη; Τι σνοκούς; να κάνει. Θελο να το ξέρω, θα μ' άρρήσι στο γάμο ή θα με πάρης μαζί σου στο πανηγύρι;

— Θα σ' άρρησε εκεί — τη; ελεε άγανακτισμένος — ο γάμο; θα βαστήζη τρεις μαρες!

Έβρισαν τόμα εκεί που έπλεναν το λινόα. Στού «Λινορόδου». Στόν γειτονικό δρόμο έπαριόβραζε ό Σίνδρο Κζίτσε, κορδομένο, φορτώντας το στήθος (μαυδύνα) του, στολισμένο με κιάδες κεντητούς και με το γιορνινό καλτάκι στο κεφάλι. Έκμαθόθηκε τάχα πως γήρισε κατά τύχη έξ' αυής του κροτου των τροχών και κούτιασε προς τ' άμάξι. Κούτιασε τη Κλάρη, ναί, ναί... Ήταν αυής που τούχε παραγγείλει ή δέει να παραμυθίση με τήρα. Ό Γιάννης Γέλγης ελεε άναμίζου. Τί τον μέλει τώρα να τ' άλόγο του! Κυντάζει το πρόσωπο της γυναίκας του. Πώς έλαμπουν τα ματια της, πως τόν κιντάζει τον όμορφοφορό, τόν Σίνδρο Κζίτσε! Τού ρίχνει μία ματία τρυφερή, κρηρη και λιγομένη!

Και να... Κούτασε! Άχ, άλλομοινο! Έπεσε άπ' το χέρι της, δεν ελεε πειά στο στήθος της, το άσπρο τριαντάφυλλο!

Τα χέρια του Γέλγη τρέχουν τα γέμια χαλιόφορων. Τ' άνια άφρομανούν και τρέχουν, σαν σύννεφα που τα σνοκαίνοε ό Αυστομένος άνεμος. Δεν είναι πειά άλογα. Το δεικνωμένο τρέξιμό το κάνει να φινιούται σάν μιά στεφομάη μαύρη που πεταίει... Όχι δεν είναι φτεροβιά τόμα; είναι ό άναμαλάθηρης θάνατος!

— Έλεος! Βοήθεια! Κράτησε τα γέμια, Γιάννη! ξεφρονίζει ή Κλάρη.

Άπ' έδω ένας γκρεμός, άπ' εκεί ή άρυσσο...
— Ό Θεός να σε κάνει θυμάρλια, και θα σε κάνει! φωνάζη άγαία ό Γέλγης.

— Κράτα τή γέμια, άνδρα μου, άνδροιλή μου!

Ό Γιάννης τα κρητάει, με δυο χροιάσεις μοναχη για να τα λύση. Κι' άφανη σφίγγει, βγάζει ένα ούχλιαχτό και δίνει νέο δρόμο στα ξεκαλιόνα πετα άνια του, Τριαντά, σίρνας, κιανός! Και να ό γκρεμός! Κι' όλο φωνάζει:

— Ούνη, Τουντρέ! Ούνη, Φαρό! Ά, ά, ά, ά!..

Και τ' άλογα πετούν, ναίει πειν άνρη του γκρεμού, βόθηα Παναγιό μου, πάνε χάθηκα!

